

บทที่ 5

ผลการศึกษาและสรุปสาระสำคัญของข้อมูล

5.1 นำเรื่อง

การศึกษาและการสร้างระบบการจัดการความรู้ (KMS) เพื่องานส่งผู้ร้ายข้ามแดน ผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ตามกระบวนการมาตรฐาน ISO 12207/15504 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล โดยวิธีการวิศวกรรมความรู้ Common KADS (Knowledge Analysis and Data Structuring) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานหัวข้อความรู้งานส่งผู้ร้ายข้ามแดนของพนักงานอัยการ

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานหัวข้อความรู้เกี่ยวกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนของพนักงานอัยการ เพื่อต้องการทราบบทบาทอำนาจหน้าที่ ในการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ ขั้นตอนการทำงาน และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สนธิสัญญา อนุสัญญาที่บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานว่ามีอะไรบ้าง การศึกษาข้อมูลดังกล่าวเพื่อต้องการฐานความรู้เกี่ยวกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนเพื่อนำไปประกอบการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ

5.1.2 การจับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความต้องการของระบบจัดการความรู้ (Eng 1)

โดยได้ทำการสัมภาษณ์ นายศิริศักดิ์ ดิยะพรรณ อธิบดีอัยการสำนักงานต่างประเทศ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2554 เวลา 14.00 น ที่สำนักงานต่างประเทศสำนักงานอัยการสูงสุด โดยแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และความเป็นมาของโครงการจับความรู้ และในการสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อกำหนดขอบเขตของการจับความรู้ในหัวข้อองค์ความรู้งานส่งผู้ร้ายข้ามแดน ว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานนี้ที่สำคัญนั้นมีกฎหมายอะไรบ้าง และในแต่ละกฎหมายดังกล่าวส่วนไหนที่มีความสำคัญและอาจเป็นปัญหาในการใช้บ้าง และใครสามารถอธิบายได้หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในส่วนนั้น การกำหนด Critical Task (ความรู้ที่สำคัญ/ความรู้ที่เป็นปัญหาหรือมีวิกฤต) ในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน กำหนด วิสัยทัศน์ของสำนักงานต่างประเทศ, วิสัยทัศน์ KM ต้องการได้อะไรจาก KM

จากการสัมภาษณ์ นายศิริศักดิ์ ตียะพรรณสรูปได้สาระสำคัญว่า

- ปัญหาสำคัญในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน คือระบบกฎหมายของประเทศที่เราร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน มีความแตกต่างกันในตัวเนื้อหา ขั้นตอนการดำเนินการ การรับฟังพยานหลักฐาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
- กำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญ ในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน คือ ร.ต.ท. โสภณ เกษมพิบูลย์ไชย
- กำหนดผู้ใช้ระบบการจัดการความรู้ KMS คือ ผู้บริหาร อัยการ และนิติกร บุคลากร ในสำนักงานต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กำหนด วิทยุทัศน์ของสำนักงานต่างประเทศ, วิทยุทัศน์การจัดการความรู้ KM ดังนี้

วิทยุทัศน์ของสำนักงานต่างประเทศ

“สำนักงานต่างประเทศเป็นสำนักงานตัวอย่างเป็นผู้นำในเรื่ององค์ความรู้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งยกระดับองค์กรอัยการเข้าสู่มาตรฐานสากลทุกด้าน”

วิทยุทัศน์ด้านการจัดการความรู้

“เป็นศูนย์กลางความรู้ในการให้ข้อมูล ข้อคิด คำแนะนำ และคำปรึกษาในข้อหารือเกี่ยวกับงานต่างประเทศทุกเรื่อง”

5.1.3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากนั้นได้ไปสัมภาษณ์ ร.ต.ท. โสภณ เกษมพิบูลย์ไชย ผู้เชี่ยวชาญรวม 2 ครั้ง ในเดือนมิถุนายนและเดือนกรกฎาคม 2554

5.1.3.1 สรุปการสัมภาษณ์ ร้อยตำรวจโทโสภณ เกษมพิบูลย์ไชย อัยการ ประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ครั้งที่ 1

ผู้เชี่ยวชาญ ให้ความเห็นว่า ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน ด้านความรู้ คน เทคโนโลยีสารสนเทศ ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งภาษาที่ใช้ในการทำงาน และงบประมาณ

งานส่งผู้ร้ายข้ามแดนมี 2 ภารกิจ คือ งานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก และขาเข้า งานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก คือ ต่างประเทศร้องขอให้ไทยส่งผู้ร้ายที่หลบหนีเข้ามาอยู่ในประเทศไทยกลับไปประเทศที่ร้องขอส่วนมากมักจะไม่ค่อยมีปัญหาในการดำเนินการ หรือติดขัดด้านกฎหมาย เนื่องจาก ทางไทยดูเรื่องการเทียบหลักเกณฑ์เป็นความคิด รัฐ 2 หรือไม่ คือ การกระทำของผู้ร้ายต้องเป็นความคิดทั้งของประเทศไทยและประเทศที่ร้องขอด้วย, มีลักษณะทางการเมืองหรือไม่ ดูข้อยกเว้นอื่นๆ ตามหลักกฎหมาย, คุณ โยบายของฝ่ายบริหารว่าจะให้ความร่วมมือหรือไม่อย่างไร กระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือไม่, ควรมีสันธิสัญญาในเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่อกันหรือไม่อย่าง และคำขอดังกล่าวเข้าหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551

แต่ปัญหาที่พบในการทำงานคืองานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า คือ กรณีไทยส่งคำร้องไปยังต่างประเทศที่คนร้ายหลบหนีไปอาศัยอยู่เพื่อให้ส่งตัวกลับมาประเทศไทย เนื่องจากไม่มีความชำนาญในกฎหมายของประเทศที่ร้องขอ ไม่รู้ว่าความคิดที่เกิดในประเทศไทยนั้นเป็นความคิดในประเทศที่ร้องขอนั้นหรือไม่ และต้องใช้เอกสาร พยานหลักฐาน อะไรบ้าง และมาตรฐานการรับฟังพยานหลักฐานเป็นอย่างไรวิธีทำงานจึงต้องศึกษาจากเอกสารของประเทศนั้นๆ เวลาที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนมายังไทย เปรียบเทียบนอกจากนั้นก็ยังมีปัญหาเรื่องการส่งคนสัญชาติกรณีปัญหากฎหมายขัดกัน

นอกจากนั้นยังพบปัญหาด้านภาษา โดยเฉพาะประเทศที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษ เช่น ในประเทศเยอรมัน เราจะต้องทำคำขอเป็นภาษาท้องถิ่น เพื่อยื่นต่อศาลในประเทศนั้น ปัญหาที่พบคือ เราไม่สามารถตรวจได้ว่าที่ไปจ้างแปลเป็นภาษาท้องถิ่นมานั้นแปลมาถูกต้องหรือไม่ จึงควรให้มีภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สาม เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ ส่วนเรื่อง

บุคลากรถ้าทำงานเฉพาะงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีเพียงพอ แต่ข้อเท็จจริงพนักงานอัยการต้องทำงานด้านอื่นด้วย จึงเป็นสาเหตุให้งานล่าช้า

ส่วนระบบ IT ใน สำนักงานต่างประเทศ ยังไม่มีประสิทธิภาพพอ อัยการต้องติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตในสำนักงานเองและต้องหากอมพิวเตอร์ Notebook ส่วนตัว, Printer, ต้องออกค่าใช้จ่ายเติมหมึกเอง, และต้องใช้โทรศัพท์ส่วนตัวในการติดต่องานทั้งในและต่างประเทศ

5.1.3.2 สรุปการสัมภาษณ์ ร้อยตำรวจโทโสภณ เกษมพิบูลย์ไชย อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ครั้งที่ 2

สำหรับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า นั้น อัยการ โสภณ ให้ความเห็นว่า งานขาเข้า นั้นเริ่มจาก คุณ เฉพาะว่า มีสนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ระหว่างไทย กับ ประเทศนั้นๆ หรือไม่ เป็นหลัก ถ้าไม่มีสนธิสัญญาต้องดูเรื่อง หลักการต่างตอบแทนถ้ากฎหมาย 2 รัฐ ขัดกัน ให้ดูสนธิสัญญาเป็นหลัก ถ้าไม่มีสนธิสัญญาให้ดู พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน แล้ว ดู กฎหมายภายในประเทศที่ร้องขอ งานขาเข้า นั้น นอกจากมีปัญหาเรื่องหลักกฎหมาย ยังคงมี ปัญหาเรื่องภาษา ซึ่งต้องมีการจ้างแปล, จ้างล่าม, ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน จะต้องมีความรู้ด้านภาษา ซึ่งขอเสนอแนะว่าควรมี 3 ภาษา คือ 1. ภาษาไทย, 2. ภาษาราชการประเทศนั้น และ 3. ภาษาอังกฤษเพราะอัยการ อาจไม่เข้าใจภาษาไทยที่ประเทศนั้นๆ แปลมารวมทั้งไม่เข้าใจ ภาษาราชการของประเทศนั้น แต่อัยการ มีความเข้าใจในภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีการทำงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน มีการแปลเป็น 3 ภาษา จะเกิดประโยชน์มากที่สุดซึ่ง

สรุป กระบวนการ (ขาเข้า)

- ควรมีสนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนต่อกันหรือไม่ ถ้าไม่มีดูหลักต่างตอบแทนตาม พ.ร.บ. ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.2551
- ดู ระบบกฎหมาย และกม.ภายในประเทศที่ร้องขอว่าเป็นความผิดในเรื่องใด ตามหลักความผิด 2 รัฐ ครอบงำประกอบความผิดหรือไม่ เอกสารพยานหลักฐานที่ต้องใช้ และสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่ ดูหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง/หลักข้อยกเว้น (หลักทั่วไป,

โทษประหารชีวิต,ความผิดทางการเมือง,ความผิดทางทหาร, ส่งคนชาติ)

- ด้านภาษา ควรมี 3 ภาษา (ภาษาไทย, ภาษาราชการประเทศนั้น และ ภาษาอังกฤษ)
- การรวบรวมเอกสารต่างๆในสำนวน การเขียนคำร้อง/คำฟ้อง
- การติดต่อประสาน/การส่งเรื่องไปยังประเทศที่ร้องขอ

ส่วนปัญหา (ขาเข้า)

- เสียเวลาด้านการสอบสวน ต้องสอบปากคำพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน หรือทั้งสองคน อาจรวมถึงพยานที่สำคัญ หรือเจ้าหน้าที่กระทรวงต่างประเทศ
- เสียเวลาด้านการจ้างแปลเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก นั้น อัยการ โสภณ ให้

ความเห็นว่างานส่งผู้ร้ายข้ามแดน ขาออก นั้น ทางสำนักงานต่างประเทศ ดูจากสนธิสัญญาเป็นหลัก ถ้ามีคดีเข้ามา จะเริ่มจาก กระทรวงการต่างประเทศ ส่งเรื่องเข้ามาให้ อัยการ ถึงแม้ อัยการ จะเป็นผู้ประสานงานกลาง สามารถรับเรื่องเองได้ตามหลักกฎหมาย แต่แนวปฏิบัติ จะต้องให้ กระทรวงการต่างประเทศ รับเรื่องเพื่อพิจารณาถึงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศก่อนว่าจะรับดำเนินการหรือไม่อย่างไร เป็นหน่วยงานแรก ทุกกรณี หลังจากนั้นเมื่อเรื่องกลับมาแล้ว จะดูเรื่องสนธิสัญญา และ หลักกฎหมายความผิด 2 รัฐ ม.7 (พ.ร.บ.ผู้ร้ายข้ามแดน)

เรื่อง คดีขาดอายุความหรือไม่ จะดูตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ประกอบ ม. 7, 9, 10 (พ.ร.บ.ผู้ร้ายข้ามแดน) ส่วนใหญ่ จะดูหลักกฎหมายความผิด 2 รัฐ เพื่อเปรียบเทียบ และดูเรื่องอัตราโทษในความผิดเดียวกัน เป็นหน้าที่สำหรับอัยการ ส่วนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นหน้าที่ของ กระทรวงการต่างประเทศ

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก จะมี 2 กรณี

- ขอจับตัวชั่วคราวเพื่อฝากขัง และส่งฟ้องภายหลัง (กรณีเร่งด่วนแต่เอกสารยังไม่พร้อม)
- ขอจับตัวเพื่อส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดนเลย (กรณีมีเอกสารพร้อม)

การพิจารณาในชั้นศาล สืบพยานตามเอกสารที่ต่างประเทศส่งมา ตำรวจผู้จับกุม พนักงานสอบสวนพยานที่เกี่ยวข้อง ส่วนกรณีไหนมีความซับซ้อนมากจะให้เจ้าหน้าที่สถานทูตของประเทศนั้นๆ มาเบิกความ

การยื่นอุทธรณ์ฝ่ายที่เสียผลประโยชน์ จะเป็นผู้นออุทธรณ์ คำตั้งศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด

สรุปงานส่งผู้ร้าย (ขาออก) กระบวนการ

- คุณสมบัติสัญญา ถ้าไม่มีให้ดูกฎหมายภายใน ตาม พ.ร.บ. (ส่งผู้ร้ายข้ามแดน)
- ส่งเรื่องให้ กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาเรื่องความสัมพันธ์ รับดำเนินการหรือไม่
- จัดการด้านเอกสาร (คำให้การจาก พนักงานสอบสวน/อัยการ)
- ดำเนินการตามขั้นตอนชั้นศาล ตาม มาตรา 27 ถ้าผู้ต้องหายินยอม ทำคำร้อง / ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอม ทำคำฟ้อง
- ผู้เสียผลประโยชน์สามารถอุทธรณ์ได้ ตาม มาตรา 21
- ดำเนินการตามคำพิพากษา ส่งตัวกลับ/ ปล่อยตัว (สำหรับ ร.ต.ท. โสภณ เกษมพิบูลย์ไชย จากบทสัมภาษณ์งานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า หมายถึงการส่งคำร้องไปต่างประเทศ ให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเข้ามา ส่วนขาออก คือการส่งผู้ร้ายออกจากประเทศไทย ตามคำร้องขอของต่างประเทศ)

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความรู้และเทคนิคในการ
ดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน ให้ข้อคิดและคำแนะนำ รวมทั้งบอกถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการ
ทำงาน สรุปได้สาระสำคัญดังนี้

ภารกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนมี 2 ภารกิจ คือ

- ภารกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก (Outgoing Request) คือ
กรณีในประเทศไทยส่งคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนร้องขอ
ไปยังประเทศผู้รับคำร้องขอที่ผู้ร้ายหลบหนีจากประเทศ
ไทยไปอยู่ประเทศนั้น แล้วทางไทยร้องขอให้ส่งผู้ร้าย
กลับมาดำเนินคดีหรือรับโทษตามคำพิพากษาใน
ประเทศไทย
- ภารกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า (Incoming Request) คือ
กรณีผู้ร้ายกระทำความผิดในต่างประเทศแล้วหลบหนีเข้ามา
ในประเทศไทย แล้วประเทศนั้นได้ร้องขอให้ไทยส่งตัว
ผู้ร้ายกลับไปดำเนินคดีหรือรับโทษตามคำพิพากษาใน
ประเทศที่ร้องขอ

สำหรับภารกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า (Incoming Request) นั้น
ไม่ค่อยมีปัญหาเราสามารถส่งผู้ร้ายกลับไปยังต่างประเทศได้ตามคำขอที่ร้องขอมา แต่ขึ้นอยู่กับที่
ระยะเวลาการจับผู้ร้ายว่าได้เร็วหรือช้า และผู้ร้ายต่อสู้คดีในชั้นศาลหรือไม่ และคดีมีการอุทธรณ์
หรือไม่เท่านั้น ปัญหาเรื่องอื่นไม่ใช่ปัญหาสำคัญ สามารถแก้ไขจัดการได้ และในกระบวนการ
พิจารณาของศาลก็วิเคราะห์ตามพยานหลักฐานในประเด็นหลักตาม พ.ร.บ.ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.
2551 มาตรา 19 ถ้าเข้าหลักเกณฑ์แล้วศาลก็จะมีคำสั่งให้ขังบุคคลนั้นไว้เพื่อส่งข้ามแดนต่อไป

แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน ส่วนมากเป็น
ปัญหาในการที่ประเทศไทยส่งร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศที่รับคำร้องขอ (Outgoing
Request) ซึ่งแยกเป็นปัญหาได้ใน 3 กรณีดังนี้ คือ

- ปัญหาเรื่ององค์ความรู้ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้และศึกษาข้อ

กฎหมายและสาระสำคัญที่ปรากฏในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทย ทำกับประเทศต่างๆ และการปฏิบัติกรณีไม่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศที่รับคำร้องขอ รวมทั้งอนุสัญญาที่บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน รวมทั้งต้องศึกษากฎหมาย ภายในของประเทศนั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อหาความผิดที่ร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน และขั้นตอนการดำเนินคดีในชั้นศาลว่าต้องการเอกสารที่สำคัญอะไรบ้าง การรับรองเอกสารทำอย่างไร เอกสารการแปลภาษา การรับฟังพยานหลักฐานและมาตรฐาน การพิสูจน์ของประเทศนั้นๆ และต้องรู้ว่าประเทศนั้นใช้ระบบ กฎหมาย แบบไหน รวมทั้งต้องศึกษาถึงหลัก กฎหมายในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ทั้งหลักทั่วไปและการปฏิเสธการส่งผู้ข้ามแดน โดยผู้ปฏิบัติต้องศึกษาข้อมูลดังกล่าวข้างต้นอย่างละเอียดรอบคอบและดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอน การจัดทำคำร้องและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดส่งไปซึ่งหากไม่ละเอียดรอบคอบและส่งเอกสารต่างๆ ไม่ถูกต้องครบถ้วนแล้วจะทำให้เสียเวลา ค่าใช้จ่าย เวลานานกว่าจะได้ตัวผู้ร้ายกลับมาดำเนินคดีหรือรับโทษในประเทศไทย

- ปัญหาด้านทักษะ ความเชี่ยวชาญในการทำงาน เนื่องจาก

ปริมาณในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้ามีปริมาณไม่มากนัก แต่ว่าการดำเนินการแต่ละคดีมีความแตกต่างกัน เช่นการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนมาจากประเทศต่างๆ ที่ใช้ระบบกฎหมายไม่เหมือนกัน, ข้อหาความผิดที่ไม่เหมือนกันในแต่ละคดีและเป็นความผิด 2 รัฐหรือไม่, การปฏิบัติที่แตกต่างกันในกรณี มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับกรณีไม่มีสนธิสัญญา

การจัดเตรียมเอกสารต่างๆ เพื่อจัดส่งไป การสอบปากคำพยาน คือต้องสอบปากคำพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนที่มีความเห็นสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่หลบหนีและสอบปากคำพนักงานสอบสวน บางครั้งก็ต้องสอบเจ้าหน้าที่กระทรวงต่างประเทศไว้ด้วย การแปลเอกสารทุกฉบับในสำนวน เช่น คำสั่งฟ้องของอัยการ สรุปรายงานการสอบสวน คำพิพากษา ให้เป็นภาษาท้องถิ่น การตรวจสอบความถูกต้องของการแปล การรับรองเอกสาร ใครเป็นผู้รับรองต้องระดับไหน, ความเชี่ยวชาญใน กฎหมาย ระหว่างประเทศ และกฎหมาย ภายในของประเทศที่ร้องขอ ถ้าเป็นประเทศที่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนบ่อยครั้งก็จะพอมิแนวทางในการทำงานกว่าประเทศนั้นเค้าส่งเอกสารอะไรมา ถ้าส่งเรื่องไปประเทศนั้นก็คงจะใช้เอกสารทำนองเดียวกันต่อกัน แต่ถ้า

เป็นประเทศที่ไม่เคยติดต่อส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันเลยก็ต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลกันเป็นเวลานานพอสมควร

ซึ่งอัยการแต่ละท่านก็มีประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน บางคนทำเพียงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก ไม่เคยทำขาเข้า จึงไม่มีความรู้ความชำนาญ และบางคน 1 ปีทำเพียงคดีเดียวซึ่งแต่ละคดีใช้เวลา 1-2 ปี บางคนไม่เคยทำงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก แต่ได้รับสำนวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า ก็ต้องเสียเวลาในการศึกษาขั้นตอนการทำงาน ต้องไปหาสำนวนเก่าๆ มาดูว่าประเทศที่เราจะขอความร่วมมือนั้น เคยขอความร่วมมือมาที่ไทยบ้างหรือไม่ เพื่อที่จะได้รู้ว่าประเทศนั้นมีหลักกฎหมายอย่างไรและการดำเนินคดีในชั้นศาลต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งการเก็บสำนวนบางครั้งถ้าคดียังไม่เสร็จอัยการก็จะเก็บไว้ที่ตัวเอง บางครั้งไม่สะดวกในการขอนามาศึกษา บางครั้งเกรงใจก็เลยเก็บเรื่องไว้ก่อน

ส่วนอัยการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์ทำคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนมากหน่อย ก็มีการฝึกมาก ไม่ค่อยมีเวลาที่จะให้คำปรึกษา พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ หรือให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นหรือสอนงานผู้มาอยู่ใหม่ และเมื่อย้ายออกไปก็นำความรู้ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ในตัวผู้ นั้นไปด้วย แม้ปัจจุบันทางสำนักงานต่างประเทศจะได้จัดทำคู่มือการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแล้วก็ตามแต่ก็เป็นความรู้ทางเอกสาร มิใช่ความรู้ความเชี่ยวชาญที่สะสมอยู่ในตัวบุคคล

ในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนพนักงานอัยการควรมีทักษะดังนี้

- ความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้าน กฎหมาย เข้าใจปรัชญาในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน หลักกฎหมายทั่วไป หลักการปฏิเสธไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดน สนธิสัญญาและอนุสัญญาที่เกี่ยวกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน ระบบกฎหมายของแต่ละประเทศใช้ ความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา

- ความรู้ทางด้านภาษาทั้งด้านการพูด อ่าน เขียน ส่วนมากจะรู้เฉพาะภาษาอังกฤษ ไม่รู้ภาษาอื่นเวลาส่งเอกสารภาษาไทยไปให้ผู้รับจ้างแปล ก็ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าแปลถูกต้องหรือไม่

-ความสามารถในการดำเนินคดี เช่น ในการสอบสวนสอบปากคำพยาน การเขียนคำร้อง คำฟ้องการรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินคดีในชั้นพิจารณา การว่าความ การเขียนอุทธรณ์ (กรณีขาออก) อัยการต้องมีปฏิภาณไหวพริบในการดำเนินคดี

- ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนทั้งในและต่างประเทศ ถ้ามีการประสานงานที่ดีแล้วจะทำให้การทำงานสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการประสานงานแบบเป็นทางการ

แต่ความชำนาญจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้ทำงานบ่อยๆ ต่อเนื่อง และหลากหลายประเภทจึงจะทำให้มีประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งถ้าอัยการไม่มีความรู้ความชำนาญในการทำงานแล้วจะทำให้งานล่าช้าเสียเวลามาก ไม่มีประสิทธิภาพ กว่าจะได้ผู้ร้ายมาดำเนินคดีก่อให้เกิดผลเสียในการดำเนินคดีต้องหยุดชะงัก ล่าช้า ผู้เสียหายไม่ได้รับความเป็นธรรม

5.1.4 ปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

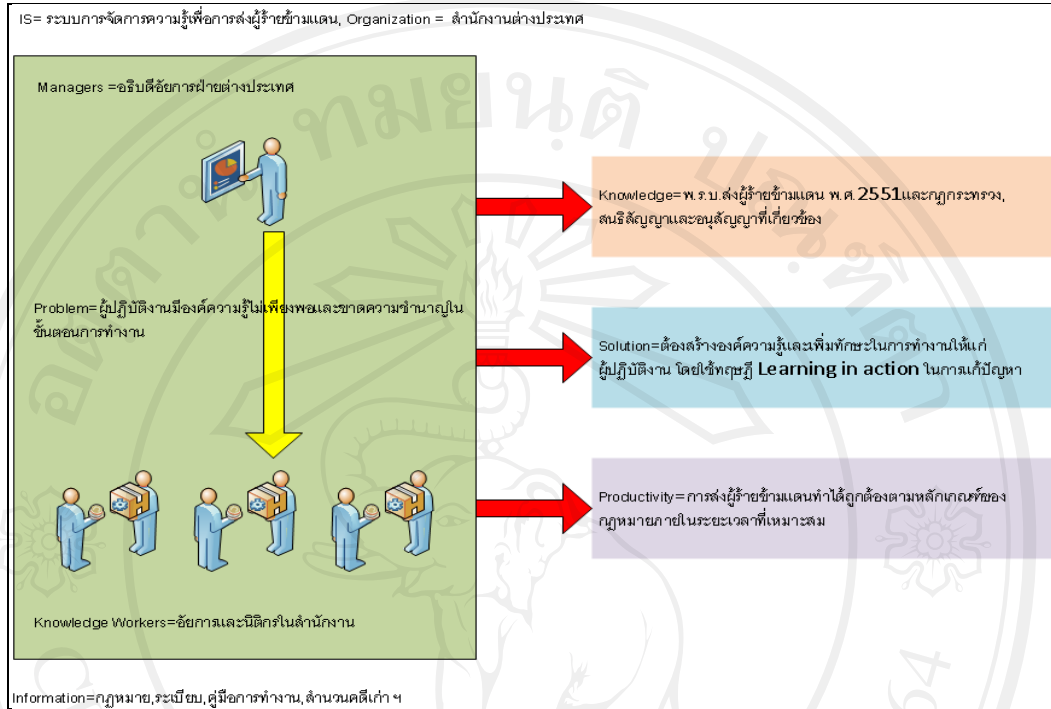
สำนักงานต่างประเทศยังมีอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยียังไม่ทันสมัยและเพียงพอกับบุคลากร อัยการต้องจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้และติดตั้งอินเทอร์เน็ตโดยจ่ายค่าใช้จ่ายเอง

-ระบบการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตไม่มีประสิทธิภาพใช้งานไม่สะดวก ทำให้การค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานยังไม่มีประสิทธิภาพดีเพียงพอ เช่น ประวัตินายอัยการ ผลคดี ไม่เครือข่ายเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง และยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนขึ้นสู่ระบบ

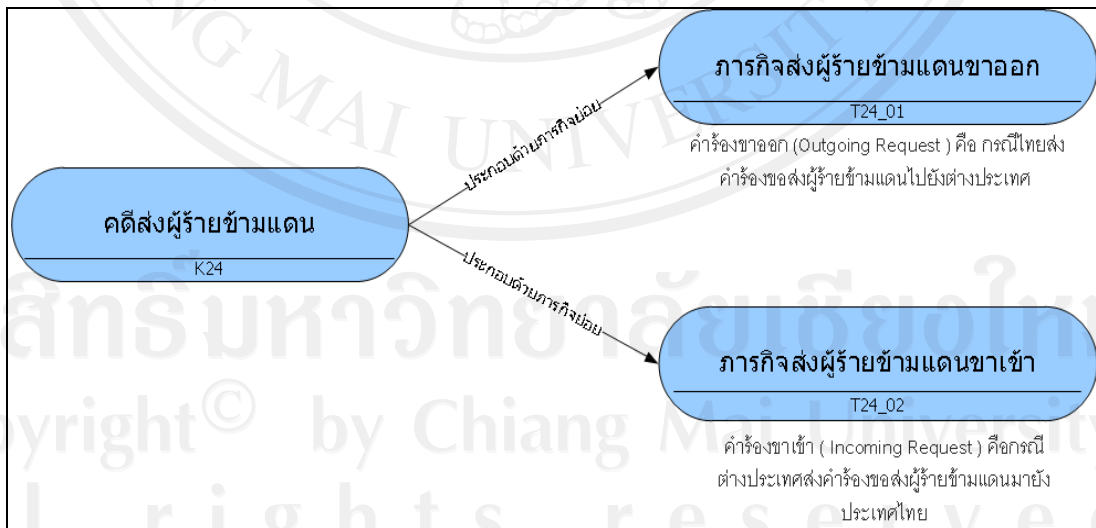
คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญคือต้องสร้างองค์ความรู้และเพิ่มทักษะความเชี่ยวชาญในการทำงาน พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ จัดอุปกรณ์สำนักงานรวมทั้งคอมพิวเตอร์ ให้แก่บุคลากรในสำนักงานต่างประเทศอย่างเพียงพอ

หลังจากที่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ ได้มีการออกแบบความรู้เพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงาน นำไปเรียนรู้และปฏิบัติ โดยโครงสร้างความรู้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับงาน (Task Level) ระดับคิด (Inference Level) และระดับปัญหา (Domain Level) จากนั้นสร้างเป็น Knowledge Map แล้วนำขึ้นระบบ ใน Website Kmcenter.in.th ในหัวข้อองค์ความรู้ที่ 24 งานส่งผู้ร้ายข้ามแดน

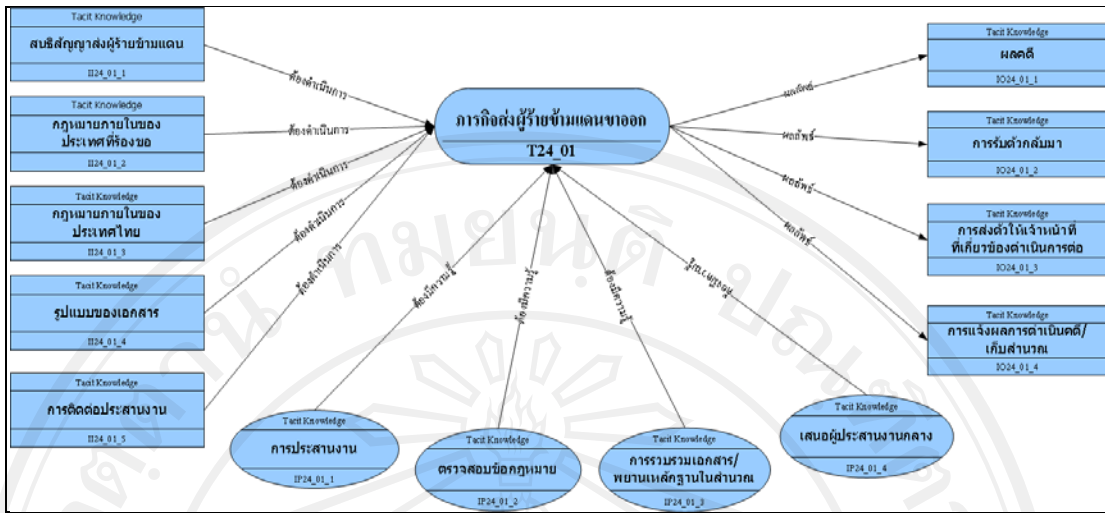
ตัวอย่างรูปภาพระบบการจัดการความรู้เพื่อการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (knowledge Map)

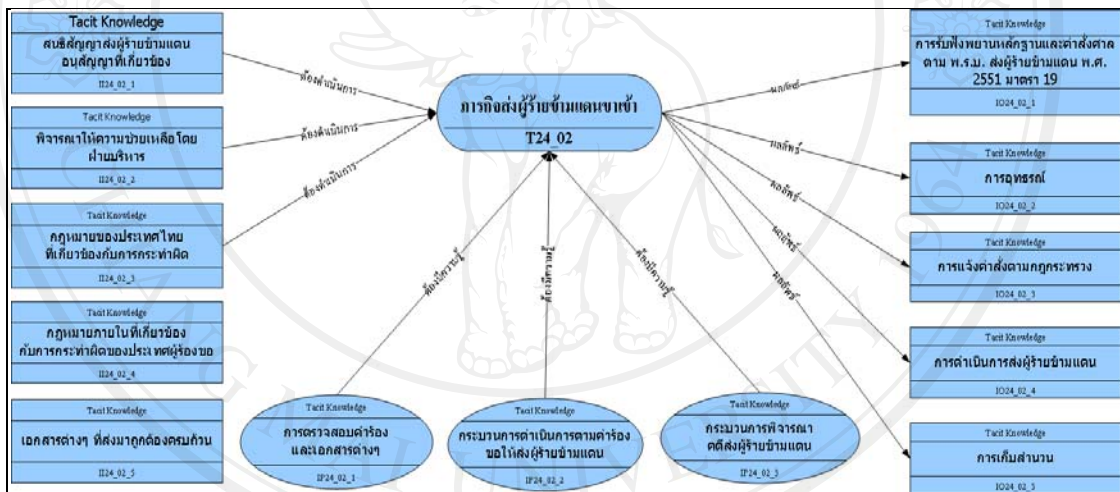
รูป 5.1 ระบบการจัดการความรู้สำนักงานต่างประเทศ

รูป 5.2 ภารกิจงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน

รูป 5.3 การกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนออก

รูป 5.4 การกิจงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนเข้า

รายละเอียดและรูปภาพทั้งหมดอยู่ในภาคผนวก

5.1.5 วิเคราะห์ความต้องการของระบบ (System Requirement Analysis: ENG 2)

การวิเคราะห์ความต้องการของระบบเพื่อต้องการระบบการจัดการความรู้ ในแง่มุมมองของประโยชน์ที่จะได้รับ (Business Specification) และความต้องการของผู้ใช้งานระบบ (User Specification) ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ ได้แก่ ข้อมูลจาก ENG 1 และจากการสอบถามความต้องการของผู้ใช้งาน ปรากฏว่าผู้ใช้งานต้องการระบบ KMS ในเรื่องดังต่อไปนี้

ตาราง 5.1 แสดงความต้องการระบบของผู้ใช้งาน

ผู้ใช้	จำนวน	ความต้องการระบบ
ผู้บริหาร (อธิบดี.รองอธิบดีและอัยการพิเศษ)	6	1.ระบบ KMS จะต้องมีการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษาและคำสั่งของศาลอาญา, ศาลอุทธรณ์
พนักงานอัยการ ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีปกครอง	22	2.ระบบ KMS จะต้องมี Case Study (ตัวอย่างคดี) 3.ระบบ KMS จะต้องมี Knowledge Map (ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบผัง)
นิติกร	5	4.ระบบ KMS จะต้องมีส่วนการมอบหมายงาน 5.ระบบ KMS จะต้องมีส่วนประเด็นเร่งด่วน 6.ระบบ KMS จะต้องมีกระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่อง 7.ระบบ KMS จะต้องมีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆได้ 8.ระบบ KMS จะต้องมีระบบเก็บรายชื่อและสถานที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ 9.ระบบ KMS จะต้องมีประกาศข้อความต่างๆ ของสำนักงาน 10. ระบบ KMS จะต้องมีปฏิทินกิจกรรม ของสำนักงาน 11.ระบบ KMS จะต้องมีประเด็นปัญหาเร่งด่วน 12.ระบบ KMS จะต้องมี Blog (ที่แสดงความเห็น) 13.ระบบ KMS จะต้องมี Wiki (สารานุกรมกฎหมายปกครอง) 14.ระบบ KMS จะต้องมี Search (ระบบสืบค้น)

เมื่อได้ความต้องการของระบบแล้วจึงได้กำหนดคุณสมบัติของระบบการจัดการความรู้ระบบ KMS โดยผู้บริหารสามารถเข้าใช้งานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานเพื่อกำหนดแนวนโยบายในการบริหารงานคดี เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรมและตรวจสอบได้รวมถึงแนวปฏิบัติให้พนักงานอัยการสำนักงานต่างประเทศปฏิบัติไปเป็นแนวทางเดียวกันเพื่อความเป็นเอกภาพ ในส่วนการแก้ปัญหาในการทำงาน ระบบจะมีผู้เชี่ยวชาญคอยสนับสนุนการตอบคำถามของผู้ใช้งานหรือผู้ปฏิบัติงาน หากมีปัญหา ซึ่งนอกจากจะติดต่อจากระบบ KMS แล้ว ยังสามารถติดต่อทางโทรศัพท์ได้อีกช่องทางหนึ่ง ระบบจะสนับสนุนข้อมูลการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการขั้นตอนการทำงาน และความรู้ที่ลงไว้ให้ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษาหรือคำสั่ง และการติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ การรวบรวมเอกสารต่างๆในสำนวน โดยได้จำลองความรู้ประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญให้เห็นได้ชัดจาก KnowledgeMap ทำให้ผู้ที่แม้จะไม่มีความรู้และประสบการณ์หรือผู้เพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ใหม่สามารถเข้าใจหลักการ และปฏิบัติงานได้

ตาราง 5.2 แสดงข้อกำหนดการใช้งานระบบการของผู้ใช้งานแต่ละประเภท

ผู้บริหาร (อธิบดี รองอธิบดี และอัยการ พิเศษฝ่าย)	ใช้ในการกำหนดแนวนโยบายในการดำเนินคดี รวมถึงแนวปฏิบัติเพื่อให้พนักงานอัยการสำนักงานต่างประเทศให้ปฏิบัติไปเป็นแนวทางเดียวกัน ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการบริหารงานสำนักงานต่างประเทศ
ผู้เชี่ยวชาญ	ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน
ผู้ใช้งาน ทั่วไป	ใช้ในการสนับสนุนข้อมูลในการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน

5.1.6 วิเคราะห์ความต้องการของซอฟต์แวร์ (Software Requirement Analysis: ENG 3)

การวิเคราะห์ความต้องการซอฟต์แวร์เพื่อต้องการซอฟต์แวร์ (Software) ของระบบ เช่น Function) ต่างๆ ในระบบการจัดการความรู้ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ ข้อมูลจาก ENG 1 และ ENG 2 การกำหนด Function พื้นฐานของระบบจัดการความรู้จากความต้องการของผู้ใช้งานทั้ง 14 รายการ (ENG 2) ดังกล่าว ปรากฏว่าความต้องการในการใช้งานนั้นๆ ต้องใช้ Software Feature และ Function ประเภท Software ของ Microsoft ที่ชื่อว่า SharePoint 2010 เป็นหลัก โดยจะนำ Feature และ Function ของ SharePoint 2010 มาใช้ตามความต้องการ

ตาราง 5.3 แสดงความต้องการซอฟต์แวร์ของระบบ

ระบบ	SharePoint 2010/Software Feature
ระบบ KMS มีการรวบรวมเอกสารต่างๆ	Document Management System
ระบบ KMS มี Case Study (ตัวอย่างคดี)	Document Management System
ระบบ KMS มี Knowledge Map (แผนผังการดำเนินงานคดี)	Document Management System, Microsoft Visio, Link
ระบบ KMS มีส่วนการมอบหมายงาน	Task Assignment
ระบบ KMS มีส่วนประเด็นเร่งด่วน	Issue
ระบบ KMS มีกระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่อง	Forum Discussion
ระบบ KMS จะต้องมีการเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ	Link

ตาราง 5.3 (ต่อ)

ระบบ	SharePoint 2010/Software Feature
ระบบ KMS มีระบบเก็บรายชื่อและที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ (ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ)	Contact
ระบบ KMS จะต้องมีการประกาศข้อความต่างๆ ของสำนักงาน	Announcement
ระบบ KMS มีปฏิทินกิจกรรมของสำนักงาน	Calendar
ระบบ KMS มีประเด็นปัญหาเร่งด่วน, ลำดับเรื่องความเป็นมา	Hot Issue , Forum Discussion
ระบบ KMS มี Blog (ที่แสดงความเห็น)	Blog
ระบบ KMS มี Wiki (สารานุกรมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน)	Wiki
ระบบ KMS มีระบบสืบค้น	Search

การกำหนดโครงสร้างของ Cop ในระบบ เนื่องจากการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยทั่วไปสามารถดำเนินการโดยไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นของสำนักงานอัยการสูงสุด เนื้อหาจะเป็นการรับคำร้องจากต่างประเทศให้ดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและรับคำร้องจากหน่วยงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือสำนักงานคดีต่างๆ ในสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ส่งคำร้องขอไปต่างประเทศที่คนร้ายหลบหนีไปอยู่ให้ดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนมายังประเทศไทย ดังนั้นรูปแบบของ Cop จึงเป็นแบบ Single Function และมีข้อกำหนดสิทธิของผู้ใช้งาน ดังนี้

ตาราง 5.4 การกำหนดสิทธิของผู้ใช้งานแต่ละประเภท

ผู้บริหาร (อธิบดี รองอธิบดี และอัยการพิเศษฝ่าย)	Read ,Write
ผู้เชี่ยวชาญ	Read ,Write
ผู้ใช้งานทั่วไป	Read ,Write
Knowledge Manager	Read, Write
Project Manager	Read, Write
Knowledge Engineer	Read ,Write, Delete, Edit
KMS Support	Read, Write

5.1.7 การออกแบบซอฟต์แวร์ (ENG 4: Software Design) เป็นการออกแบบลักษณะของซอฟต์แวร์ซึ่งจะนำไปใช้ได้จริงและสามารถตรวจสอบความถูกต้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน

5.1.8 การสื่อสารภายในองค์กร (Organizational Alignment)

ได้ศึกษาหาวิธีที่จะสื่อสารให้บุคลากรในสำนักงานต่างประเทศให้เข้าใจเรื่องการจัดการความรู้และเรียนรู้การใช้ระบบ ความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากระบบการจัดการความรู้ จึงได้ศึกษาแนวทางในการสื่อสารและจัดกิจกรรมให้บุคลากรเข้าใจและสนใจในการจัดการความรู้ ดังนี้คือ

วิสัยทัศน์ของสำนักงานอัยการสูงสุด “องค์กรอัยการเป็นสถาบันที่มีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชน”

วิสัยทัศน์ด้านการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการสูงสุด “สำนักงานอัยการ สูงสุดจะพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการความรู้ (Knowledge Management) อย่างเป็นระบบ ทันสมัย และเชื่อถือได้”

วิสัยทัศน์ของสำนักงานต่างประเทศ “ สำนักงานต่างประเทศเป็นสำนักงานตัวอย่าง เป็นผู้นำในเรื่อง

องค์ความรู้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้ง
 ยกระดับองค์กรอัยการเข้าสู่มาตรฐานสากลทุกด้าน ”

วิสัยทัศน์ด้านการจัดการความรู้ของสำนักงานต่างประเทศ “ เป็นศูนย์กลางความรู้ การให้
 ข้อมูล

ข้อคิด ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาในข้อหารือเกี่ยวกับงานต่างประเทศทุกเรื่อง ”

การจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ในสำนักงานต่างประเทศ

สำหรับสำนักงานต่างประเทศ จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการความรู้ โดย
 สำนักงานต่างประเทศต้องสร้างสังคมของพนักงานอัยการผู้มีความรู้ประสบการณ์จริงให้มีการ
 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหา บุคลากรในสำนักงานต้องมีการ
 สื่อสารกัน มีการสอนงานให้แก่ ผู้มาใหม่ให้มีความรู้และความชำนาญในงาน ส่งผลให้เกิด
 ประสิทธิภาพในการทำงานและเมื่อมีการพัฒนาทักษะ สามารถเพิ่มพูนความรู้เพิ่มขึ้นแล้ว
 สำนักงานต่างประเทศก็จะมีผู้เชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้นและก็สามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่
 หมุนเวียนโยกย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ พร้อมทั้งสร้างองค์ความรู้เพื่ออยู่คู่สำนักงาน

ทฤษฎีการจัดการความรู้ที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในสำนักงานต่างประเทศ คือ
 ทฤษฎีการเรียนรู้ขณะทำงาน (Learning in Action) อันเป็นทฤษฎีที่ได้รับการพัฒนาโดย David
 Garvin มีหลักการสำคัญคือเป็นการเปลี่ยนการทำงานให้เป็นโอกาส ในการเรียนรู้ เป็นการพัฒนา
 ทักษะในการเรียนรู้ตลอดเวลาในการทำงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน รูปแบบในการ
 เรียนรู้มีทั้งหมด 4 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่

- การเรียนรู้โดยการสืบความลับ (Intelligent Learning)
- การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)
- การเรียนรู้โดยการทดลอง (Experimental Learning)
- การเรียนรู้เพื่อนำการเรียนรู้ (Leading Learning)

หลักการสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ขณะทำงาน คือ เปลี่ยนการทำงาน (Action)
 เป็นโอกาสในการเรียนรู้ (Learning Opportunity) โดยใช้วิธีการ

- การเรียนรู้โดยการสืบค้น (Search) การสอบถามผู้เชี่ยวชาญ (Inquiry)

- การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประสบการณ์ของตนเอง ดำเนินการแล้วเป็นอย่างไร มีผลตามมาอย่างไร โดยวิธีการศึกษาผลสะท้อน (Reflect) และทบทวนเหตุการณ์ (Review)

- การเรียนรู้เพื่อนำการเรียนรู้ (Leading Learning) เป็นการฝึกผู้บริหาร หัวหน้างานในองค์กรให้ทำหน้าที่นำการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือในการนำการเรียนรู้ต่างๆ โดยต้อง เรียนรู้ในการฝึกเป็นผู้นำในการเรียนรู้ (Leadership) และการฝึกสอน (Coaching) บุคลากรภายใต้ การบังคับบัญชาให้เรียนรู้

ด้วยเนื้อหาของสำนักงานต่างประเทศเป็นเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกและอาชญากรรมในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ที่รวดเร็วและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อาชญากรทำผิดจากประเทศหนึ่งและหลบหนีไปอยู่ อีกประเทศหนึ่งทำให้การติดตามตัวเพื่อนำมาดำเนินคดีหรือรับโทษ ทำได้ยาก ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศและความรวดเร็วในข้อมูลข่าวสารรวมทั้งการติดต่อข่าวสาร หากสำนักงาน ต่างประเทศมีการจัดการความรู้ สร้างระบบการจัดการความรู้แล้ว และหากจัดทำเป็นสองภาษา คือ ไทย และอังกฤษ จะทำให้ต่างประเทศสามารถติดต่อสื่อสารและทราบระบบกฎหมายไทยและ ขั้นตอนการทำงานและการจัดทำเอกสารต่างๆ ได้ถูกต้อง รวดเร็วขึ้น ดังนั้นสำนักงานต่างประเทศ จึงต้องสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดเวลา พัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน ทำให้ความ เสี่ยงในการทำงานมีน้อยลงและสามารถปรับตัวได้เร็วกว่า

ในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ก็คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Organizational Learning) เพื่อฝึกฝนทักษะในการเรียนรู้แก่บุคลากรในทุกๆระดับ ตั้งแต่รายบุคคล ทีมงาน ระบบงาน ต่างๆและในระดับภาพรวมขององค์กร โดยมุ่งหวังผลได้ในระยะยาว เนื่องจากเรื่องการจัดการ ความรู้เป็นเรื่องใหม่ของสำนักงานอัยการสูงสุด บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจว่าคือ อะไร รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร ทำงานอย่างไรและจะได้ประโยชน์อะไรจากการจัดการความรู้

กิจกรรมปีงบประมาณ 2555

1. กิจกรรมนิเทศการใช้งานระบบการจัดการความรู้ (KMS)

วัตถุประสงค์: เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจ (Alignment) กับ Cop ทั้งระดับผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ใช้งานทั่วไป ให้เข้าใจระบบการจัดการความรู้ (KMS) ที่สร้างขึ้น ให้เห็นประโยชน์ที่ผู้ใช้งานและองค์กรจะได้รับจากการใช้งานระบบ

วิธีดำเนินงาน

1. สานิตระบบการจัดการความรู้ (KMS) และสื่อสารกับ KM Team ถึงประโยชน์ของการใช้ระบบการจัดการความรู้ในการนำไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินคดี การสร้างองค์ความรู้ การค้นคว้า เผยแพร่ และการติดต่อสื่อสารกันบนระบบ

2. ฝึกอบรมระดับผู้บริหาร อธิบดี รองอธิบดี อัยการพิเศษฝ่าย ประยุกต์ใช้ทฤษฎี Learning in Action Mode Leading Learning (เรียนรู้ในการนำการเรียนรู้) โดยฝึกผู้บริหารหัวหน้างานในองค์กรให้ทำหน้าที่นำการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือในการนำการเรียนรู้ต่างๆ โดยต้องเรียนรู้ในการฝึกเป็นผู้นำการเรียนรู้และการฝึกสอน ผู้ได้บังคับบัญชาบุคลากรในหน่วยงาน ให้เรียนรู้

นอกจากนั้นผู้บริหารต้องเรียนรู้การใช้งานทั่วไปของระบบการจัดการความรู้ (KMS) แต่จะเน้นในส่วนการใช้งานในระบบด้านการบริหาร เพื่อกำหนดนโยบาย สั่งการ การวางแผนปฏิบัติในการทำงาน การดำเนินคดี เช่น วิธีการมอบหมายงาน ผู้ได้บังคับบัญชา

3. ฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญและผู้ใช้งานทั่วไป โดยแนะนำวิธีการใช้งานระบบเพื่อนำข้อมูลในระบบมาสนับสนุนการตัดสินใจและปฏิบัติงานในการดำเนินคดี เช่น วิธีการสืบค้น (Search) กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง การเข้าไปแสดงความคิดเห็น (Blog) ในระบบ และส่วนของประเด็นเร่งด่วน การสื่อสาร การถามคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

4. ฝึกอบรม KE และผู้ใช้งานทั่วไป ให้รู้ถึงวิธีการค้นหาข้อมูล ข่าวสารจากแหล่งต่างๆ บทความ หรืออาจใช้วิธีการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ (Inquiry) โดยการสัมภาษณ์ แล้วนำความรู้ดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากนั้นจึงให้เจ้าหน้าที่ IT ร่วมกับ KE นำ

ความรู้เข้าสู่ระบบการจัดการความรู้ (KMS) เพื่อให้ Cop สำนักงานอัยการต่างประเทศได้นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินคดี

5. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ IT ให้มีความรู้วิธีการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ

2. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

วัตถุประสงค์: เพื่อให้คนในองค์กรมีการสื่อสารกันมากขึ้น และมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การทำงานให้แก่กัน และเป็นการจัดการความรู้ในตัวคน (Tacit Knowledge) ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ความสำเร็จของแต่ละคนออกมาถ่ายทอดเป็นความรู้ที่ชัดเจน สามารถนำมาเป็น Best Practices แนวทางในการปฏิบัติงานในองค์กรนำไปสอนงานผู้ย้ายเข้ามาใหม่ได้

วิธีดำเนินงาน

1. จัดอบรมสัมมนาในหน่วยงาน ละลายพฤติกรรมของบุคลากรที่ยึดติดกับงานประจำ ไม่สนใจงานอื่น มีท่าทีเย็นชา หรือไม่สังสรรค์กับผู้อื่นให้มีการสื่อสารกันมากขึ้น ปรับทัศนคติในการทำงาน รู้จักการผ่อนคลาย ให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน สอนงาน หรือช่วยกันแก้ไขปัญหา เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม

2. จัดที่ทำงานให้มีสภาพเอื้อต่อการเรียนรู้ กว้างขวาง สะอาดตา เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการพูดคุย ผ่อนคลาย เช่น หามุมกาแฟ ห้องประชุมย่อยๆ ห้องอาหาร โต๊ะรับแขก มุมอ่านหนังสือที่มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับงาน

3. จัดประชุมพนักงานอัยการรวมทั้งนิติกรภายในสำนักงาน ให้แต่ละคนเล่าเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ความสำเร็จในการทำงาน หรือนำปัญหาจากการทำงานเข้าที่ประชุมเพื่อช่วยกันพิจารณา โดยจัดทำรายงานการประชุมไว้ด้วยหากเป็นข้อมูลสำคัญก็นำขึ้นระบบการจัดการความรู้ (KMS) เพื่อเผยแพร่ต่อไป

4. ผู้บริหารต้องกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และต้องให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้นำไปแก้ไขปรับปรุงทำให้เกิดการพัฒนา หรือถ้าถูกต้องแล้วก็จะได้ทำต่อไปและนำไปสอนผู้อื่น

5. จัดกิจกรรมทบทวนหลังการทำงาน (After Action Reviewing) ทุกครั้งหรือเท่าที่มีโอกาสเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในทันทีหลังปฏิบัติงานเสร็จ ยังไม่ทันลืมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการสอนงานหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือข้อมูลในการทำงานหาเหตุผลเพื่อใช้ในการปรับปรุงงานครั้งต่อไป

6. ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสำนักงาน เข้าไปใช้ระบบการจัดการความรู้ (KMS) โดยให้เข้าไปศึกษาเรียนรู้และสื่อสารกันในระบบให้มากขึ้น อันเป็นการฝึกฝนการใช้งานให้ชำนาญ

ปีงบประมาณ 2556

จัดกิจกรรมต่อเนื่องจากปีที่แล้ว โดยกิจกรรมที่ทำในปีที่แล้วก็ยังคงทำอยู่ และจัดกิจกรรมเพิ่มเติม ดังนี้

1. จัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนงาน จัดการความรู้ให้เพียงพอ

2. จัดประชุม สัมมนาระดมสมองผู้เชี่ยวชาญ สร้างทีมงานในการสร้างองค์ความรู้ที่สำคัญในงานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานต่างประเทศ รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูล เอกสารต่างๆ ที่สำคัญ และสามารถเผยแพร่ได้ แล้วนำขึ้นระบบการจัดการความรู้ (KMS)

3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะความชำนาญในการทำงานให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง จัดหาวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกปฏิบัติงานจริง

4. ส่งบุคลากร ไปศึกษาดูงาน/ปฏิบัติงานจริง นอกสถานที่ ที่เกี่ยวกับงานของสำนักงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างความรู้และทักษะ สร้างวิสัยทัศน์ในการทำงาน

5. ติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครือข่ายในการทำงาน และถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และแนวทางการทำงาน ต่อกัน เพื่อให้การทำงานง่ายและสะดวกมากขึ้น

6. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดการความรู้ (KMS) ของสำนักงานให้ใช้งานได้ง่ายและสะดวก รวมทั้งป้อนข้อมูลที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

7. ฝึกให้บุคลากรใช้งานระบบการจัดการความรู้ (KMS) เป็นประจำเท่าที่จะทำได้

ปีงบประมาณ 2557

ทำกิจกรรมต่อเนื่องจาก 2 ปีที่แล้วตลอดมา จะสามารถพัฒนาบุคลากรได้ในระดับหนึ่ง องค์ความรู้ในงานของสำนักงานต่างประเทศมีมากขึ้นและเห็นชัดเจน เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการทำงาน สามารถทำงานได้ถูกต้องและรวดเร็ว มีประสิทธิภาพขึ้น ความสัมพันธ์ในสำนักงานเป็นไปได้ดีด้วยดี มีการประสานงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์และกิจกรรมที่ต้องทำเพิ่มขึ้น ดังนี้ คือ

1. พัฒนาสร้างองค์ความรู้ในงานของสำนักงานต่างประเทศ เผยแพร่ให้บุคลากรในหน่วยงานรับทราบและให้ มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้
2. พัฒนาทักษะในการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวดเร็ว ความผิดพลาดมีน้อยลง เป็นที่ยอมรับตามหลักมาตรฐานสากล
3. พัฒนาการใช้งานระบบการจัดการความรู้ (KMS) ให้ทุกคนมีความเชี่ยวชาญในการใช้งาน
4. จับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเมื่อจะต้องย้ายออกจากสำนักงาน และนำข้อมูลที่ได้เข้าสู่ ระบบการจัดการความรู้ (KMS) ของสำนักงาน
5. สร้างระบบการจัดการความรู้ (KMS) ของสำนักงานต่างประเทศให้เป็น

ศูนย์กลางการเรียนรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ในงานที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล

และจากการไปศึกษาการทำงานในสำนักงานต่างประเทศ พบว่าบุคลากรมีจำนวนมากพอสมควรแต่สถานที่คับแคบ นั่งทำงานกันอย่างอึดอัด ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการผ่อนคลายให้บุคลากรได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ต่างคนต่างทำงานพูดคุยกันนิดหน่อย เอกสารเก็บไม่เป็นระเบียบ แน่นวางอยู่บนโต๊ะทำงานจำนวนมาก เนื่องจากอัยการแต่ละคนมีพื้นที่ส่วนตัวน้อยแต่ปริมาณงานมาก สำนักงานดีไม่มีเก็บ เวลาค้นหา

สำนวนต่างๆ ต้องใช้เวลา อุปกรณ์เครื่องใช้ สำนักงานรวมทั้งคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ รวมทั้งระบบอินเทอร์เน็ตที่ไม่มีประสิทธิภาพใช้ได้บ้างไม่ได้บ้างและช้ามาก และยังไม่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไม่สามารถค้นหาข้อมูลหรือประวัติอาชญากร หรือผลคดีที่เกี่ยวข้องเนื้องกันได้ บรรยากาศในการทำงานต่างคนต่างรับผิดชอบในการกิจของตน คนไหนงานมากก็จะวุ่นวายไม่มีเวลา เพราะงานสำนักงานต่างประเทศมีหลายด้านไม่ใช่งานส่งผู้ร้ายข้ามแดนอย่างเดียว

วัฒนธรรมของคนในองค์กร บุคลากรให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันดี มีความเชื่อมั่นเป็นตัวของตัวเองสูง

5.2 ผลการวิเคราะห์และการประเมินค่าข้อมูล

เมื่อได้ทำการศึกษางานส่งผู้ร้ายข้ามแดนและได้สร้างระบบจัดการความรู้แล้ว ได้นำเสนอ

ต่อที่ประชุม Km Team ของสำนักงานต่างประเทศ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม 5 คน ในวันที่ 25 สิงหาคม 2554 เวลา 14.00 น. โดยใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

โดยในเบื้องต้นได้แจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการสูงสุดและการให้ทุนการศึกษาแก่นักงานอัยการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตการจัดการความรู้ โดยสำนักงานอัยการสูงสุดได้กำหนดหัวข้อองค์ความรู้จำนวน 100 องค์ความรู้และนักศึกษาปริญญาโทต้องรับผิดชอบคนละ 1 องค์ความรู้ และงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็น 1 ใน 100 องค์ความรู้ เป็นองค์ความรู้ที่ 24 ที่ผู้ค้นคว้าได้รับมอบหมาย

โดยผู้ค้นคว้าได้ศึกษาข้อมูล กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน และคู่มือการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่สำนักงานต่างประเทศได้จัดทำไว้แล้วในเบื้องต้น เพื่อให้ทราบขั้นตอนการทำงานในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน และนอกจากนั้นได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นายศิริศักดิ์ ดิยะพรรณ อธิบดีอัยการต่างประเทศ และร.ต.ท. โสภณ เกษมพิบูลย์ไชย ผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อได้ข้อมูลแล้วก็นำวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และสร้าง Knowledge Map และสร้างระบบการจัดการความรู้ในหัวข้อส่งผู้ร้ายข้ามแดน พร้อมทั้งสรุปปัญหาในงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน และนำเสนอเรื่องการสื่อสารภายในองค์กร พร้อมกิจกรรมเป็นเวลา 3 ปี

โดยได้สาธิตระบบการจัดการความรู้ (KMS) เพื่องานส่งผู้ร้ายข้ามแดนและการเสนอแผนกิจกรรมกับ KM Team

5.2.1 การสาธิตระบบการจัดการความรู้ (KMS) วัตถุประสงค์เพื่อทดสอบระบบว่า ออกแบบเหมาะสมหรือไม่ ใช้งานได้จริงหรือไม่ และควรปรับปรุงเพิ่มเติมอะไร มีขั้นตอนการสาธิต ดังนี้

5.2.1.1 วิธีการสร้างระบบการจัดการความรู้ (KMS) เพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ตามกระบวนการมาตรฐาน ISO 12207/15504 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล โดยวิธีการวิศวกรรมความรู้ Common KADS (Knowledge Analysis and Data Structuring)

➤ การศึกษาและเก็บความต้องการระบบ KMS (ENG1: Requirement Elicitation)

(1) การสัมภาษณ์ผู้บริหารของสำนักงานต่างประเทศเพื่อต้องการได้ขอบเขตของความรู้ เพื่อกำหนดฐานความรู้เกี่ยวกับการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน กำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญ กำหนดภารกิจสำคัญ (Critical Task) และต้องการให้ผู้บริหารมอบนโยบายการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายการจัดการความรู้ของสำนักงานต่างประเทศ

(2) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อต้องการได้ข้อมูลจากประสบการณ์ แนวคิด หลักการที่สำคัญ และเทคนิคในการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน รวมทั้งคดีตัวอย่าง (Case Study) ที่สำคัญ

➤ วิเคราะห์ความต้องการระบบงาน (ENG 2: System Requirement Analysis) การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถามความต้องการของผู้ใช้งานระบบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความต้องการ เพื่อที่จะเปลี่ยนความต้องการของผู้ใช้งานให้เป็นความต้องการทางด้านเทคนิคของระบบ

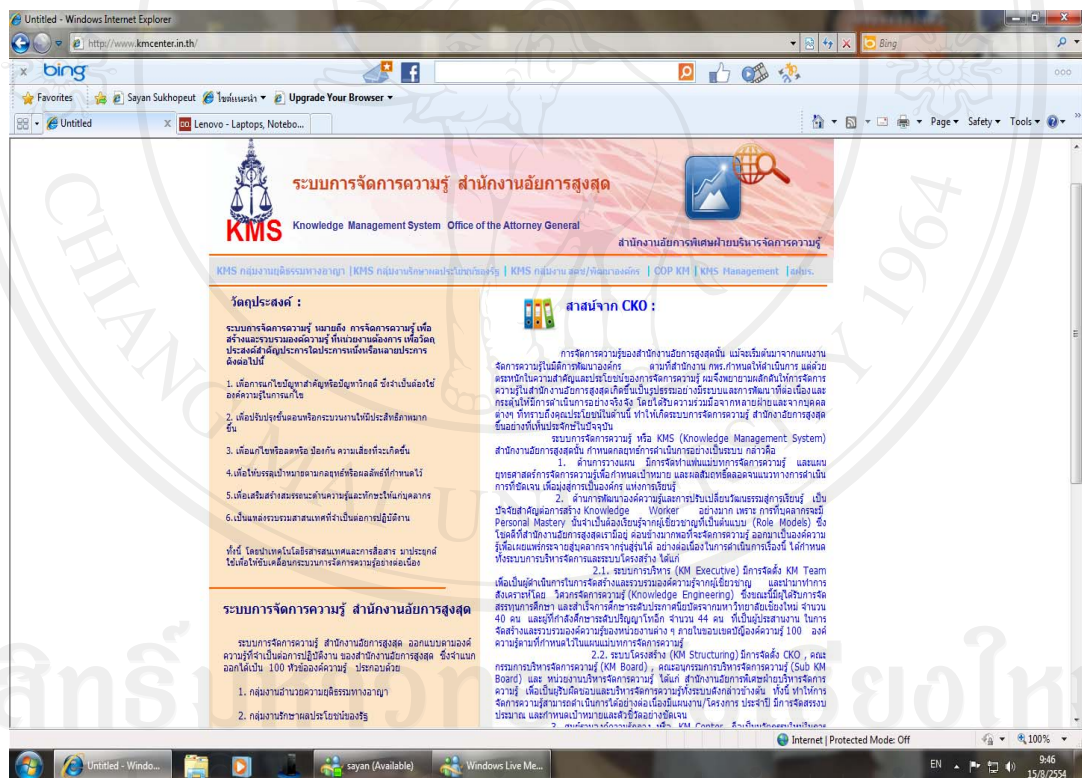
➤ วิเคราะห์ความต้องการซอฟต์แวร์ (ENG 3: Software Requirement Analysis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จาก ENG1 และ

ENG 2 มาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของ ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ภายในระบบ

- การออกแบบซอฟต์แวร์ (ENG 4: Software Design) เป็นการ ออกแบบลักษณะของซอฟต์แวร์ซึ่งจะนำไปใช้ได้จริงและ สามารถตรวจสอบความถูกต้องกับความต้องการ

5.2.1.2 วิธีการใช้งานระบบ

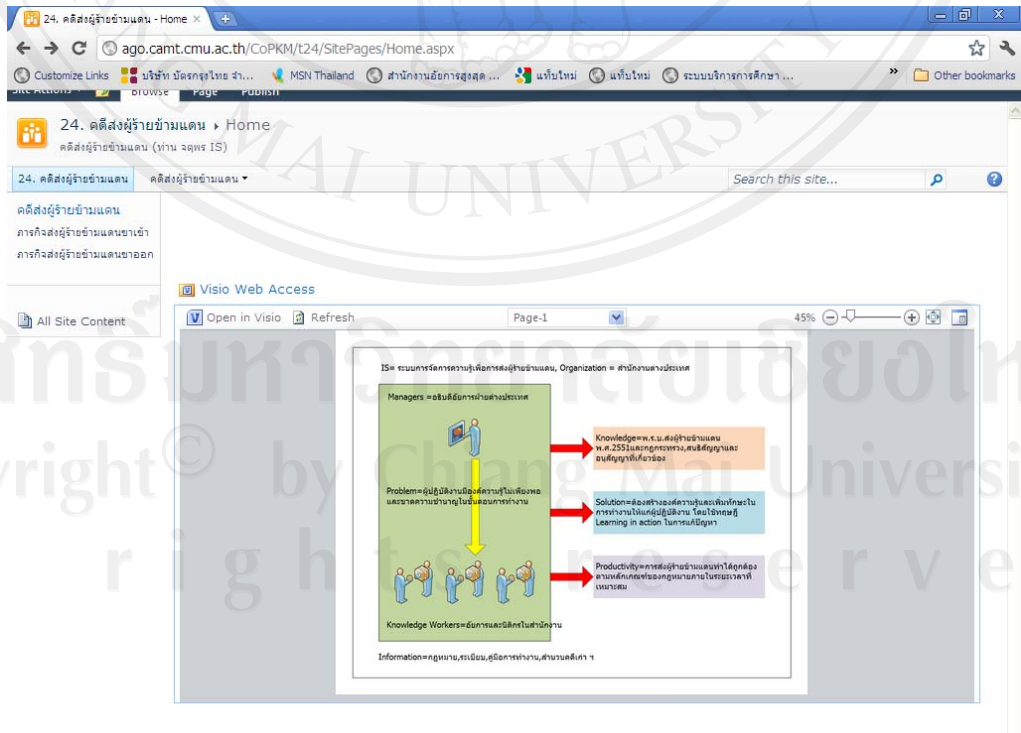
ผู้ใช้งานระบบสามารถเข้าใช้งานผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต(Internet) ที่ URL (Universal Resource Location) www.kmcenter.in.th จะปรากฏหน้าจอแรก (homepage) ดังนี้

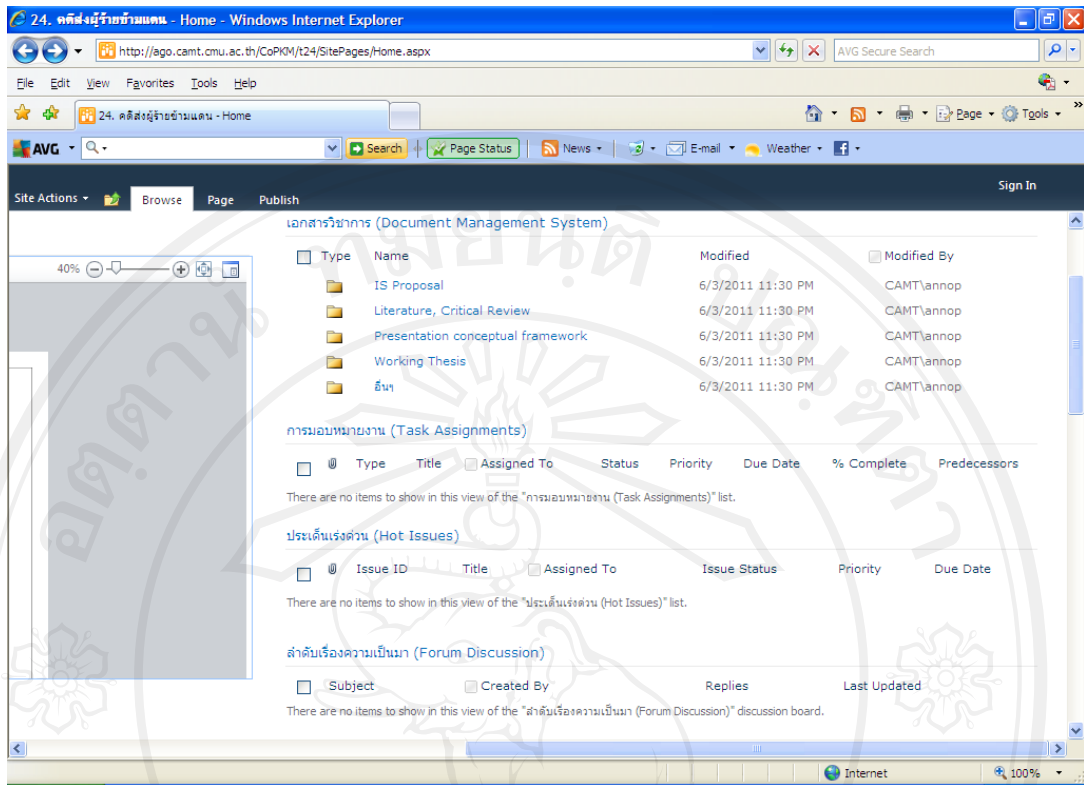
รูป 5.5 แสดงหน้าจกระบบการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด

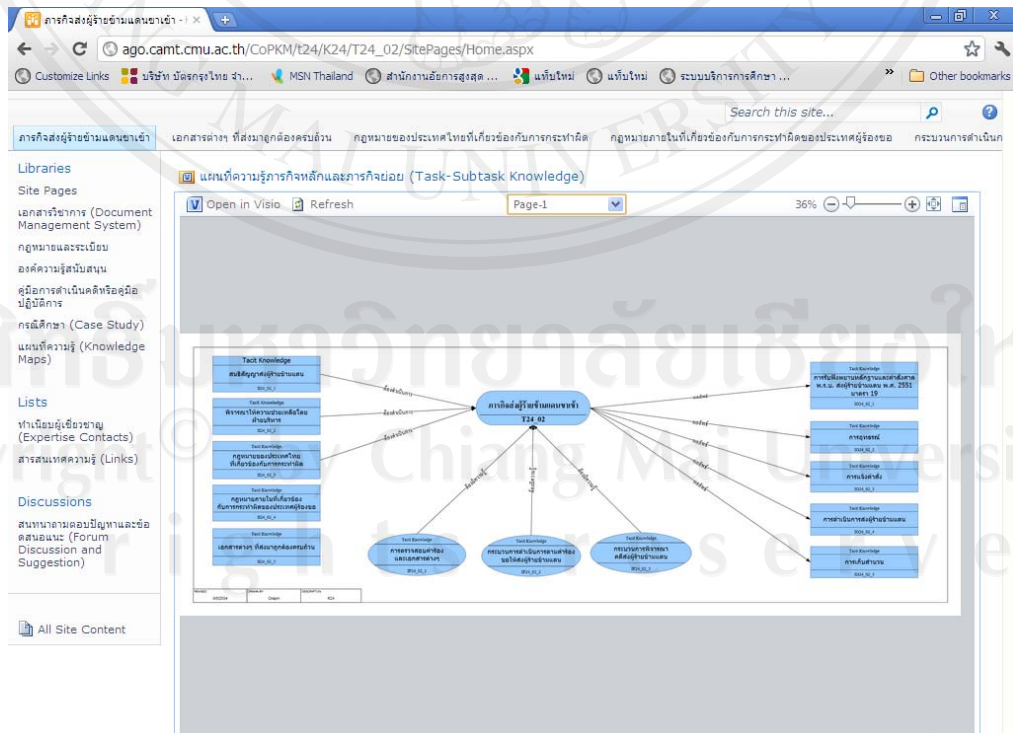
รูป 5.6 แสดงหน้าจอระบบการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด

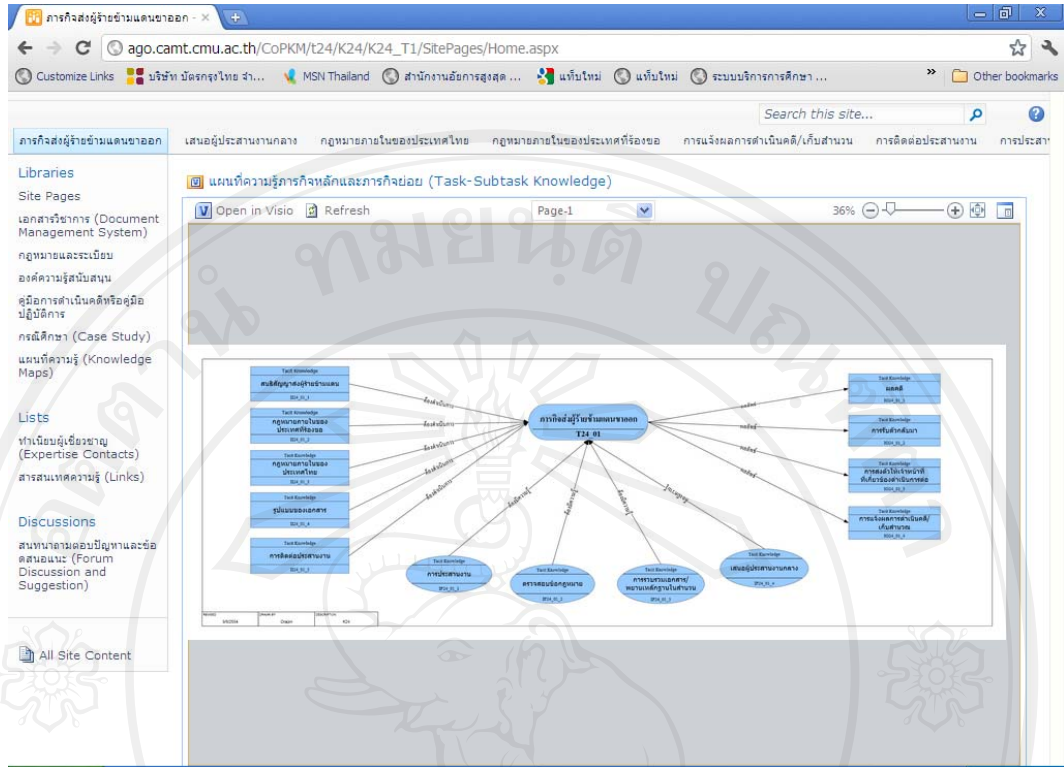
รูป 5.7 แสดงหน้าจอคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน

รูป 5.8 แสดงหน้าจอเอกสารวิชาการ, การมอบหมายงาน, ประเด็นเร่งด่วน, ลำดับเรื่องความเป็นมา

รูป 5.9 แสดงหน้าจอแผนที่ความรู้ภารกิจส่งผู้วิจัยข้ามแดนเข้า

รูป 5.10 แสดงหน้าจอแผนที่ความรู้ภารกิจส่งผู้วิจัยข้ามแดน

ระบบประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ความรู้ที่อยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) หรือความรู้ที่อยู่ในตัวผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานจริงหน้างานเกิดจากประสบการณ์เฉพาะตัว ความรู้ประเภทนี้จะจัดเก็บไว้ในลักษณะ knowledge Map โดยสร้างแบบจำลองความรู้ (knowledge Model) ประกอบด้วยแบบจำลองความรู้ภารกิจ (Task Knowledge) คือ ความรู้ในวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์ย่อย (Goal and Sub Goal) ในการบรรลุภารกิจ ซึ่งในหัวข้อความรู้นี้ได้แก่ภารกิจงานส่งผู้ร้ายข้ามแดนทั้งขาเข้าและขาออก แบบจำลองความรู้วิธีคิด (Inference Knowledge) คือความรู้ในขั้นตอนการคิดหาเหตุผล (Reasoning) รู้ในเหตุ รู้ในผล ให้บรรลุวัตถุประสงค์ย่อย เช่น ความต้องการต่างๆ ผลลัพธ์ต่างๆ วิธีแก้ปัญหาและประเด็นอื่นๆ แบบจำลองความรู้หลักการเฉพาะปัญหา (Domain Knowledge) คือความรู้ในสิ่งที่ต้องคิดหรือกระบวนการตั้งหลักการ (Conceptualization) เฉพาะเรื่อง ในการแก้ปัญหา หรือตัดสินใจเพื่อให้บรรลุการคิด Ontology คือ คำเรียก อภิธานศัพท์ (Vocabulary) หรือนิยาม หลักการพื้นฐานในการแก้ปัญหา (The Specification of Conceptualization) เป็นส่วนหนึ่งของ Domain Knowledge

2. ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) หรือความรู้ที่อยู่ในเอกสารหรือแผนภาพต่างๆ ที่ใช้ในการทำงานแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ มีการรวบรวมเอกสารต่างๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษา เป็นต้น

3. โครงสร้าง Cop ประกอบด้วย การมอบหมายงาน (Task Assignment) ประเด็นเร่งด่วน (Hot Issue) ปฏิทินกิจกรรม (Calendar) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ลำดับเรื่องความเป็นมา (Forum Discussion) กระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่อง (Discussion Board) ประกาศข้อความต่างๆ ของสำนักงาน (Announcement) ที่แสดงความเห็น (Blog) ตัวอย่างคดี (Case Study) ขั้นตอนการดำเนินคดีในรูปแบบผัง Knowledge Map เชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ ได้ (Link) ระบบเก็บรายชื่อและสถานที่ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Contacts) สารานุกรมกฎหมาย (Wiki) และระบบสืบค้น (Search)

4. ลักษณะการใช้งานที่เป็นประโยชน์ต่างๆ (Use-Case) ได้แก่ การรายงาน หรือเสนอแนะ ผู้บริหาร ผู้บริหารใช้งานในส่วนของการมอบหมายงาน (Task Assignment) ประเด็น

เร่งด่วน (Issue) ปฏิทินกิจกรรม (Calendar) กระดานสนทนาปัญหาต่อเนื่อง (Discussion Board) ประกาศข้อความต่างๆ ของสำนักงาน (Announcement)

การใช้งานระบบสนับสนุนการทำงานหรือแก้ปัญหา ผู้ใช้งานสามารถใช้งานในส่วนของ ชุดความรู้ กฎหมาย ระเบียบ คำพิพากษา คำสั่งของอาญา และศาลอุทธรณ์ (คดีถึงที่สุดที่ชั้นอุทธรณ์)

การใช้งานระบบในการสนับสนุนการเรียนรู้งานหรือสอนงาน กรณีพนักงานอัยการย้ายเข้ามาใหม่สามารถใช้ระบบในส่วนของตัวเองคดี ประสบการณ์ในการทำงานตลอดทั้งวิธีคิดของผู้เชี่ยวชาญในการทำคำให้การคดีคำสั่งทางปกครอง ซึ่งความรู้ประเภทนี้จะจัดเก็บไว้ในลักษณะ Knowledge Map

5.2.2 การเสนอแผนกิจกรรม

เป็นการทำความเข้าใจกับคนในองค์กรเกี่ยวกับระบบ KMS เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานต่างประเทศมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการจัดการความรู้ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการความรู้ของสำนักงานต่างประเทศ และนำเสนอเรื่องการสื่อสารภายในองค์กร

(Organization Alignment) พร้อมกิจกรรมเป็นเวลา 3 ปี
ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีความเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้
ในส่วนของการปฏิบัติงาน

1. ได้ให้คำนิยามการส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้าและขาออก โดยพิจารณาจากคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้าม

แดนว่าส่งออกจากประเทศไทยหรือเข้ามาในประเทศไทย (เดิมผู้ค้นคว้าเข้าใจพิจารณาจากการการได้ตัวผู้ร้ายเข้าหรือออก) ภารกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนมี 2 ภารกิจ คือ

- ภารกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออก (Outgoing Request) คือกรณีที่ประเทศไทยส่งคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนร้องขอไปยังประเทศผู้รับคำร้องขอที่ผู้ร้ายหลบหนีจากประเทศไทยไปอยู่ประเทศนั้น แล้วทางไทยร้องขอให้ส่งผู้ร้ายกลับมาดำเนินคดีหรือรับโทษตามคำพิพากษาในประเทศไทย

- การกิจส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า (Incoming Request) คือกรณีผู้ร้ายกระทำผิดในต่างประเทศแล้วหลบหนีเข้ามาในประเทศไทย แล้วประเทศนั้นได้ร้องขอให้ไทยส่งตัวผู้ร้ายกลับไปดำเนินคดีหรือรับโทษตามคำพิพากษาในประเทศที่ร้องขอ

2. การส่งผู้ร้ายข้ามแดน จะให้ความสำคัญเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ถึงแม้จะเข้าหลักเกณฑ์การส่งผู้ร้ายข้ามแดนแล้วก็ตาม ท้ายที่สุดรัฐบาลจะเป็นผู้ตัดสินใจจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่

3. ปัญหาด้านภาษาในการแปล ควรมี 3 ภาษา คือ ภาษาท้องถิ่น ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ด้วยเสมอ จะได้ช่วยในการตรวจสอบ เนื่องจากอัยการไม่ชำนาญภาษาท้องถิ่น

4. เรื่องทักษะในการทำงานนั้น ถ้าหากมีระเบียบผู้ประสานกลางตาม พ.ร.บ. ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 ประกาศใช้ก็จะช่วยให้อัยการทำงานได้ถูกต้องตามขั้นตอนมากขึ้น (ระเบียบผู้ประสานงานกลาง ร่างเสร็จแล้ว แต่ยังไม่ได้อนุมัติเสนอผู้บริหารเพื่อประกาศใช้)

5. ความสำเร็จของงานส่งผู้ร้ายข้ามแดน คือ การส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนได้ และได้ตัวผู้ร้ายข้ามแดนมา

6. มุมมองของอัยการ ในส่วนคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาเข้า พิจารณาเพียงว่าการกระทำผิดของผู้ร้ายนั้นผิดตามกฎหมายไทยตามหลักความผิดอาญา 2 รัฐ และไม่ใช้ความผิดทางการเมือง, ไม่ใช้ความผิดทางการทหาร, การส่งคนสัญชาติไทยตามมาตรา 12 อัยการจะทำเรื่องยื่นคำฟ้องขอให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนทุกกรณี

7. ส่วนคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนขาออกนั้น พนักงานอัยการจะทำเรื่องขอตัวผู้ร้ายข้ามแดนทุกกรณี ส่วน จะได้รับการปฏิเสธ หรือ ตอบรับ ขึ้นอยู่กับทางประเทศผู้รับคำร้องขอจะพิจารณา

8. แก่ในส่วนของ Productivity เป็น “การส่งผู้ร้ายข้ามแดนทำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม”

5.2.3 สรุปผลการวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล การออกแบบระบบการจัดการความรู้ KMS และแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ 3 ปี

ที่ประชุมมีความเห็นว่า

1. ต้องมีอุปกรณ์ก่อนที่จะเริ่มศึกษาทำความเข้าใจ ก็ต้องแจกคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง และติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมพื้นที่ในสำนักงาน

2. ระบบ KMS แก้ปัญหาการปฏิบัติงานใน สตป. ได้ไม่ 100% อยู่ที่บุคลากรว่าจะสนใจหรือไม่

3. เมื่อทำ KMS เสร็จ จะต้องมี การให้ Password แก่บุคลากร สำหรับเข้าใช้งานและเพื่อความปลอดภัยของข้อมูล ต้องสร้างระบบจัดเก็บข้อมูลให้ดี แยกข้อมูลเป็นชั้นความลับและที่สามารถเปิดเผยได้

4. การที่ไม่เปิดเผยคู่มือการส่งผู้ร้ายข้ามแดนขึ้นสู่ระบบ เพราะ คู่มือมีคำวินิจฉัย และการตีความ ซึ่งทั้ง 2 อย่างไม่ใช่กฎหมาย การนำคำวินิจฉัยและการตีความไปอ้างอิง จะส่งผลเสียกับสำนักงานต่างประเทศ

5. เมื่อ ทำ KMS เสร็จ ผู้ดูแลและป้อนข้อมูลใหม่คือเจ้าหน้าที่ที่ทางสำนักงานต่างประเทศไปผู้มอบหมาย การนำข้อมูลขึ้นสู่ระบบต้องพิจารณาก่อนว่าควรขึ้นหรือไม่

6. ทฤษฎีการเรียนรู้ขณะทำงานจะสามารถช่วยให้ผู้ที่เข้ามาอยู่ใหม่ได้เรียนรู้ระบบการทำงานได้เร็วขึ้น

7. การเรียนรู้จากประสบการณ์ จะมีประโยชน์ในการถ่ายทอดว่าขั้นตอนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในแต่ละประเทศทำอย่างไร การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่สำเร็จได้เร็วมากขึ้น แต่ต้องสร้างบรรยากาศในการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนปัญหากันระหว่าง ชุกรกร, นิติกร และ อัยการการจัดสัมมนาในต่างจังหวัด จัดสถานที่ที่มีบรรยากาศผ่อนคลาย ง่ายต่อการพบปะพูดคุยที่ไม่เป็นทางการ

8. แผนกิจกรรม ปี 55, 56 นั้น สตป. จะทำอะไรก่อนก็ได้ หรือเปลี่ยนแปลงเช่นไรก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและสถานการณ์ ที่ผู้ค้นคว้านำเสนอเป็นเพียงแนวทางในการทำงานของแต่ละปีเท่านั้น

9.ถ้ามีงบประมาณ สำนักงานต่างประเทศทำได้ทุกโครงการ

สรุป จากการประชุม Km team ผู้เข้าประชุมเริ่มเข้าใจเรื่องการจัดการความรู้มากขึ้น มองเห็นความผิดพลาดในการทำงานบางเรื่อง ที่แต่ละคนปฏิบัติไม่เหมือนกัน เช่นการเก็บสำนวน คำสั่งต้องบันทึกใน อ.ก. 14 หรือไม่ต้องให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งอย่างไร ไม่มีแนวปฏิบัติที่แน่ชัด ต่างคนต่างทำ ไม่ได้นำมาพิจารณากันในสำนักงาน บางคนก็ไม่บันทึกเสนอแต่เก็บสำนวนเลย ทำให้ผู้ที่เข้ามาใหม่ไม่รู้แนวปฏิบัติที่แน่ชัดว่าถูกต้องทำอย่างไร โดยในระบบที่ผู้ค้นคว้าได้นำเสนอ ได้กำหนดขั้นตอนการเก็บสำนวนไว้ด้วย

ระบบการจัดการความรู้เป็นสิ่งดีมีประโยชน์อย่างเห็นได้ชัด แต่จะช่วยแก้ปัญหาได้มากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับระบบใช้งานได้ดีมีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหน ถ้าใช้งานไม่ได้หรือได้แต่ไม่สะดวก คนก็ไม่อยากใช้ ถ้ามีงบประมาณสนับสนุนมีการแจกคอมพิวเตอร์ให้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึง มีงบประมาณในการขยายสำนักงานให้กว้างขวาง มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีมุมพักผ่อนสบายๆ ที่ได้มีการพูดคุยกันได้อย่างอิสระ และงบประมาณในการจัดสัมมนาการจัดกิจกรรมต่างๆ ก็จะสามารถสื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรในองค์กรได้อย่างรวดเร็ว บุคลากรมีแนวโน้มในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมในการเรียนรู้และการทำงาน ได้ดีขึ้น ผู้ที่ย้ายเข้ามาใหม่สามารถเรียนรู้งานได้เร็วขึ้นและมีแนวปฏิบัติที่ต้องไปแนวทางเดียวกัน

ที่สำคัญอีกเรื่องคือผู้บริหารสำนักงานต้องให้ความสำคัญในการจัดการความรู้และต้องเป็นผู้นำในการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรในสำนักงานงาน สนับสนุน กระตุ้น ให้บุคลากรมีการสื่อสารกันมากขึ้น พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ประชุมหารือกันบ่อยๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อบุคลากรจะได้กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอปัญหาให้ผู้บริหารทราบ นอกจากนั้นงบประมาณและอุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำงานต้องจัดหาให้เพียงพอ หากไม่มีงบประมาณแล้ว กิจกรรมที่เตรียมไว้ก็ไม่อาจดำเนินการได้ การจัดการความรู้ก็จะไม่ประสบความสำเร็จ ไม่มีใครสนใจ